

پہ بوسنیا او ہرزگوینا
کی د مہاجرینو لپارہ

بوسنیا اور ہرزگوینا میں
تارکین وطن کے حقوق

د پناہ غوبنتنی حق

FOR
MIGRANTS
IN BIH

+387 60 31 11 922

+387 32 402 049

Mejdandžik 9, Zenica

Vlada Federacije
Bosne i Hercegovine
Gender Centar

Ministarstvo za ljudska prava
i izbjeglice BiH
Agencija za ravnopravnost spolova BiH

Vlada Republike Srpske
Gender centar – Centar za
jednakost i ravnopravnost spolova

Finansijski podržano iz sredstava FIGAP II programa“

Program za implementaciju Gender akcionog plana BiH (FIGAP II program 2017-2020), rezultat je saradnje Agencije za ravnopravnost spolova BiH - Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Gender Centra Federacije BiH i Gender centra Republike Srpske, a njegov je cilj da osigura održivu provedbu Gender akcionog plana Bosne i Hercegovine. Program podržava Kraljevina Švedske, koju predstavlja Ambasada Kraljevine Švedske u Bosni i Hercegovini, putem razvojne agencije SIDA.

Ova publikacija je štampana uz podršku FIGAP II programa. Sadržaj ove publikacije predstavlja stavove Centra ženskih prava i nužno ne predstavlja stavove FIGAP II Programa, institucija koje čine Upravni odbor FIGAP II programa ili međunarodnih donatora.

 CENTAR
ŽENSKIH PRAVA

د پناه غوښتنې حق

د نړيوال محافظتونو پوهه بهرنيانو ته وړتيا ورکوي:

- (A) د پناه غوښتلو اراده څرگند کړئ
- (ب) د پناه غوښتلو لپاره د روښانه ارادې سند ترلاسه کړئ
- (c) د نړيوال محافظت / پناه غوښتنه وکړئ.

د پناه غوښتنې د حق کارولو په پروسه کې د بهرنيانو لپاره لومړی ګام دا دی چې په BiH کې د پناه غوښتلو اراده څرګند کړي. یو بهرنی ممکن د پناه غوښتنلیک وړاندې کولو لپاره خپله اراده څرګند کړي: د پولې پورې غاړې پولیسو ته ، په سرحد کې یا د بهرنیو چارو لپاره د خدماتو تنظیمي واحدونو ته.

که چېرې یو بهرنی د پولې په اوږدو کې د پناه غوښتلو اراده ولري ، د BiH سرحدي پولیس باید سمدستي د بهرنيانو لپاره د خدماتو سیمه ایز تنظیمي واحد ته خبر ورکړي ، کوم چې مکلف دی د بهرني اتباع توقیف کړي. د BH سرحدي پولیس یا د خدماتو تنظیم کونکي واحد ، هر هغه بهرنی چې د پناه غوښتنه کولو اراده یې څرګنده کړې وي ، اړ دی چې کډوال د پناه غوښتنې پروسې او د هغې حقونو او مسؤلیتونو سره آشنا کړي.

د بهرني خدماتو تنظیم کونکی یو پناه غوښتونکي ته د ارادې سند صادروي چې د پناه غوښتلو اراده یې په ګوته کړې وي ، کوم چې د شخصي پناه غوښتنې لپاره د BiH امنیت وزارت ته د رسیدو لپاره اړین وخت کې د خوځښت لارښود ټاکي.

د بهرنيانو لپاره د ساحوي خدماتو دفتر لخوا صادر شوي پناه غوښتنې ارادې سند د کډوال شخصي معلومات د ځان پېژندنې له مخې لري ، ځکه چې دوی معمولاً اسناد نلري (نوم ، نېټه او د زېږیدو ځای ، تابعیت ، جنډر ، او د کورنۍ غړو سره ، سفر د سند ملکیت ، عکس) د تګ راتګ او نیتې معلومول چې له مخې یې کډوال باید د پناه غوښتنې برخې ته راپور ورکړي.

په سند کې یو یادداشت هم شامل دی چې ایا بهرنی د بوسنیا او هرزیګوینا رسمي ژبو څخه یوه پیژني ، یا کومه بله ژبه چې هغه پیژني. دا چې سند پدې موده کې او ټاکل شوي لارښوونو کې په BiH کې د پاتې کیدو حق ک ل کيږي ، او که چېرې کډوال په سند کې په ټاکلې موده کې د پناه غوښتنه ونکړي ، نو دا به په پام کې ونيول شي چې نیت یې حتی څرګند شوی نه دی.

هرڅوک چې په BiH کې د پناه غوښتلو اراده څرګندوي باید د نوم لیکنې پروسې پیل کولو لپاره په تیرو 14 ورځو کې د پناه غوښتنلیک وسپاري ، پدې معنی چې د پناه غوښتونکي سره مرکه تنظیم کړي ، ترڅو وروستی پریکړه وکړي. د پناه غوښتنې په اړه پریکړه ، د یوې قاعدې په توګه ، په شپږو میاشتو کې کيږي ، او په استثنایي ډول دا په 18 میاشتو کې کیدی شي.

د پناه غوښتنې حق کارولو پروسې له پیل کولو وروسته ، حکومتي چارواکي د دوی په اختیار کې ، د تطبیق شوي کورني قانون سره سم د پناه اخیستو پریکړه کوي ، کوم چې د پناه ورکولو شرایط او کړنلاره او د پناه غوښتونکو حقوق او مسؤلیتونه مشخص کوي. .. په بوسنیا او هرزیګوینا کې ، دا د BiH د امنیت وزارت د پناه سکتور دی ، او د محکمې پریکړو په صورت کې د BiH محکمه. د بوسنیا او هرزیګوینا د امنیت د پناه سکتور وزارت اړین دی چې:

- (a) د پناه غوښتونکو راجسټریشن ، چې پکې د فورمو ډکول ، عکسونه اخیستل ، د ګوتو نښې اخیستل ، د اسنادو کاپي کول او د پناه کارونو صادرونه شامل دي.
- (ب) یوه مرکه چې پکې د پناه غوښتونکي سکتور افسر شامل وي د پناه غوښتونکي سره مفصله مرکه ترسره کوي. که اړتیا وي ، مرکه څو ځله ترسره کیدی شي ترڅو ریښتیني وضعیت په بشپړ او دقیق ډول تنظیم کړي.
- (c) د پناه غوښتنې هر غوښتنلیک سپارل کيږي او په انفرادي ډول پریکړه کيږي.

د BiH امنیت وزارت د پناه غوښتنې سکتور لخوا صادر شوي د پناه غوښتنې په اړه پریکړه ممکن وي:

(A) د نړيوال محافظت / پناه غوښتنلیک غوره کړئ او شخص د کډوال په توګه ومنئ

(ب) نړيوال محافظت / د پناه غوښتنلیک نه منل کيږي ، مګر د فرعي محافظت وضعیت پیژندل شوی (هغه څوک چې فرعي محافظت ورکړل شوی د 1 کال مودې لپاره په بوسنیا او هرزیګوینا کې د اوسیدو حق لري).

(c) د نړيوال محافظت / پناه پروسه ځنډول شوې او د پناه غوښتونکي لپاره د BiH ساحې پرېښودو لپاره یوه نېټه ټاکل شوې. پریکړه باید د دلایلو مفصله توضیح ولري چې پر اساس یې دی

(d) د نه اطاعت له امله د نړيوال محافظت / پناه غوښتنلیک ردوي ، او یوه نېټه ټاکي په کوم کې چې د BiH ساحه باید خالي شي. پناه غوښتونکی حق لري د دې پریکړې پر وړاندې د بیه محکمې ته د 60 ورځو په موده کې ، یا د عاجل پروسیجر په صورت کې په 8 ورځو کې غوښتنه وکړي. تر هغه وخته پورې چې د پناه غوښتونکي په اړه وروستی پریکړه نه وي شوې ، دا ، تر هغه چې د BiH محکمه په قضیه پریکړه نه کوي ، پناه غوښتونکی لاهم نړيوال محافظت / پناه غوښتنې حیثیت لري.

د پناه غوښتنې قانون (9 ماده) تاسیس کوي چې پناه غوښتونکي حق لري:

(a) په بوسنیا او هرزیګوینا کې پاتې کیدل

(ب) د خبرتیا حق

(c) د پناه غوښتونکو لپاره په یوه مرکز کې هستوګنه

لومړني روغتیایي پاملرنې؛

(e) لومړنیو او ثانوي زده کړو ته لاسرسی

(f) د کار بازار ته لاسرسی

(g) وړیا قانوني مرستې ته لاسرسی

(h) په هغه ژبه کې د پروسې پرمختګ وڅارئ چې هغه پرې پوهیږي یا معقول پوهیږي.

(i) رواني ټولنیزه مرسته.

پناه غوښتونکی د پناه کارت په اساس بیان شوي حقوق کاروي.